

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/49/2016
Identifikačné číslo spisu: 4015200464
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200464.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, H., zastúpeného advokátom: G.. Peter Miklóssy, so sídlom Hlavná 1221, Vrábľe, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/167/2015-39 z 23. novembra 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/167/2015-39 zo dňa 23. novembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 23Sd/167/2015-39 zo dňa 23.11.2015 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08.04.2015. Týmto rozhodnutím odporkyňa priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok vo výške 435 eur mesačne od 21.01.2009 pre 75 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nezistil nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a zhodnotené, a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku. Uviedol, že posudkový lekár rozhodol po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a posúdení odborných lekárskeho nálezov z oblastí, na ktoré sa navrhovateľ sťažuje, a svoj posudok aj náležite zdôvodnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že mal byť uznaný invalidným spätne už za obdobie, kedy vzhľadom na jeho zdravotný stav nebol schopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie, nie až od 21.01.2009. Zistenie skutkového stavu v otázke dátumu vzniku invalidity, z ktorého vychádzalo rozhodnutie odporkyne je v rozpore s obsahom spisov, konkrétne v rozpore s vykonaným znaleckým dokazovaním, a to so znaleckým posudkom č. 84/2014 zo dňa 23.05.2014, resp. s výpoveďou znalca na pojednávaní dňa 03.11.2014. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že najneskôr dátum 03.06.2005 už možno považovať za dátum, kedy došlo k zhoršeniu zdravotného stavu a kedy navrhovateľ splňal kritériá invalidity. Namietal tiež, že odporkyňa sa neriadila predchádzajúcim rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. k. XXSd/XX/XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom prvostupňový súd uložil odporkyni povinnosť opätovne rozhodnúť o priznaní

invalidného dôchodku v zmysle znaleckého posudku. Uviedol, že posudkový lekár v lekárskej správe zo dňa 19.09.2015 svoj nesúhlas s dátumom 03.06.2005 neodôvodnil žiadnym takým novým nálezom a takou novou skutočnosťou, ktoré by nemala k dispozícii pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa aj znalecká organizácia. Dodal, že závery posudkového lekára odporkyne nie sú a nemôžu byť jediné relevantné pre posudzovanie invalidity a nie sú nespochybniteľné ani nadradené nad závermi iných lekárov.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedla, že posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu vyžaduje odborné lekárske znalosti. Dokazovanie v tomto smere je vo veciach sociálneho poistenia zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to na účely správneho aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov a spochybnili v posudkoch prijatý záver.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 1. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O. s. p., dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť (dôvod na zrušenie v odvolacom konaní), ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej. Riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 6/03 z 13. marca 2003).

Nemožno povedať, že by krajský súd v intenciách vyššie citovaného ustanovenia postupoval. V odôvodnení svojho rozsudku popísal obsah napadnutého rozhodnutia odporkyne, obsah vyjadrení účastníkov v priebehu súdneho konania a tiež závery posudkových lekárov. Uviedol, že nezistil nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a zhodnotené, a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku, posudkový lekár rozhodol po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a posúdení odborných lekárskeho nálezu z oblasti, na ktoré sa navrhovateľ sťažuje, a svoj posudok aj náležite zdôvodnil.

V odôvodnení rozsudku však absentuje vysvetlenie krajského súdu, ako vec sám právne posúdil (vyložil) z hľadiska relevantných ustanovení zákona a ktoré požiadavky navrhovateľa a z akých dôvodov považoval za nedôvodné. Úlohou súdu v konaní podľa tretej hlavy piatej časti O. s. p. je preskúmať rozhodnutie správneho orgánu a vysporiadať sa tak s požiadavkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku ako aj s právnou argumentáciou odporkyne v preskúmanom rozhodnutí. Sám musí jasne a presvedčivo vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ako vec právne posúdil,

teda akými úvahami sa riadil pri posudzovaní veci a či rozhodnutie a postup odporkyne v medziach opravného prostriedku sú v súlade so zákonom. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 v spojení s § 250j a § 250l ods. 2 O. s. p.).

Požiadavka na ešte podrobnejšie odôvodnenie sa dostáva do popredia o to intenzívnejšie, že rozhodnutie odporkyne už bolo krajským súdom zrušené práve kvôli spomenutému znaleckému posudku. Bolo preto úlohou krajského súdu v odôvodnení rozhodnutia osobitne vyhodnotiť, či odporkyňa rešpektovala predchádzajúci zrušujúci rozsudok krajského súdu zo dňa 03.11.2014 a či posudkoví lekári odporkyne dostatočne presvedčivo vysvetlili, prečo nerešpektovali ako deň vzniku invalidity navrhovateľa 03. jún 2005, vyplývajúci zo znaleckého posudku. Nedostatok dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je možné nahradiť v odvolacom konaní.

Absentujúce právne zdôvodnenie rozhodnutia krajského súdu má za následok jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí krajský súd znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods.1 veta prvá O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.